

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง การผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโดยมีมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานวิชาการในระดับนานาชาติ และประการที่สอง เพื่อให้ได้บัณฑิตที่สมบูรณ์มีคุณลักษณะของบัณฑิตคือ ความรู้ ปัญญา และมีคุณธรรมหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540 หน้า 29) การจัดการศึกษาตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว ยังเป็นการสนองพระราชโอรสชาติ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ที่ได้ทรงเน้นย้ำในเรื่องของคุณภาพของบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นคนดีมีคุณธรรม การให้ความช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในสังคม ที่กล่าวในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร วันอังคาร ที่ 2 เมษายน 2545 ใจความตอนหนึ่งว่า

ชาติบ้านเมืองของเราต้องการบุคคลผู้มีความรู้ และมีคุณธรรม ทั้งรู้ชัดถึงประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม มาเป็นกำลังสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญมั่นคงบัณฑิตนั้นเป็นผู้ได้รับการศึกษาอบรมมา ให้มีคุณสมบัติพร้อมเพื่อการสร้างสรรค์ แต่ละคนจะถือเป็นภาระหน้าที่อย่างสำคัญ ที่จะต้องร่วมกันใช้ความรู้ ความคิดความสามารถที่มี สร้างสรรค์จรรโลงประเทศชาติของเราให้ดำรงวัฒนาตลอดไป

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ได้กำหนดเจตนารมณ์ของการพัฒนามนุษย์โดยมุ่งไปที่ 1) พัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และ 2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง และมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 หน้า 5) และนอกจากนี้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) ยังได้ระบุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคน ให้คนไทยทุกคน

ได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชนและสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550 หน้า ร) การอุดมศึกษาซึ่งเป็นการจัดการศึกษาในระดับสูงได้ระบุเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาในการพัฒนานักศึกษาซึ่งสามารถสรุปตามที่ระบุไว้ในแผนการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 โดยมีใจความสำคัญเพื่อการส่งเสริมวิชาการควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการพัฒนาหลักสูตรให้มีกิจกรรมคู่กับการเรียนการสอนตลอดถึงการกำหนดมาตรการการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น โดยให้มีศูนย์กิจกรรมนักศึกษาในสถาบันการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทุกรูปแบบ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2550 หน้า 30)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยกลุ่มใหม่ที่ตั้งขึ้นมาตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ “สถาบันราชภัฏ” เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของท้องถิ่น มีจุดมุ่งหมาย คือ ผลิตบัณฑิตออกไปเพื่อรับใช้สังคมและชุมชนตามภารกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2547 : มาตรา 8 ข้อ 2) ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรมสำนึกในความเป็นไทย และมีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น อีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน เพื่อช่วยให้คนในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การผลิตบัณฑิตดังกล่าวจะต้องให้มีจำนวนและคุณภาพสอดคล้องกับแผนการผลิตบัณฑิตของประเทศ ซึ่งในมหาวิทยาลัยราชภัฏ นอกจากงานด้านวิชาการแล้ว งานกิจกรรมนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของภาระงานของมหาวิทยาลัยที่จัดขึ้นเพื่อให้บริการ สนับสนุนและส่งเสริมนักศึกษาในสถาบัน

จากความสำคัญของงานกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏดังกล่าว จึงได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาไว้ 6 ประการคือ ประการที่ 1 ฝึกนักศึกษาให้มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ประการที่ 2 ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ ประการที่ 3 ฝึกวิถีแบบประชาธิปไตย มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นยอมรับมติของกลุ่ม ประการที่ 4 สร้างบุคลิกลักษณะที่พึงปรารถนาในตัวเองที่ได้ชื่อว่าเป็นบัณฑิต ประการที่ 5 ฝึกทักษะในการทำกิจกรรมที่ตนมีความชอบ หรือมีความถนัดและประการสุดท้าย คือการพัฒนาทัศนคติ ค่านิยมที่ดีและเหมาะสมอันจะมีเหตุผลต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนา (คณะกรรมการพัฒนางานกิจการนักศึกษาสถาบันราชภัฏ, 2542)

สภาพปัจจุบัน นักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ให้ความสนใจกับกิจกรรมของสถาบันค่อนข้างน้อยแม้จะมีการกำหนดข้อบังคับให้ต้องเข้าร่วมโดยมีคะแนนกิจกรรมก็ตาม เช่น ทางกองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยแต่ละครั้ง นักศึกษาจะได้รับใบเข้าร่วมกิจกรรม ให้นักศึกษากรอกชื่อ และรหัสประจำตัวแล้วส่งคืนกองพัฒนานักศึกษา เพื่อจะได้บันทึกข้อมูลการเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะข้อมูลนักศึกษา (กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 2555 หน้า 8) แต่นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่ก็เข้าร่วมด้วยความไม่เต็มใจ ขาดการสร้างสรรค์ ทำให้สูญเปล่าทั้งเวลาและทรัพยากรที่ลงไป ทั้งเป้าหมายการพัฒนานักศึกษาด้วยกิจกรรมก็อาจไม่บรรลุผล นักศึกษาบางคนมีปัญหาและอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบัน ดังที่ปรีชา ตรีธาตุทิพย์ (2542) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมสถาบันมีปัญหาในเรื่องความสนใจร่วมกิจกรรมของนักศึกษาทั่วไปและการขาดนักศึกษารุ่นน้องที่สืบทอดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับสุดจิต สนั่นไหว (2543: 275) ได้สรุปการวิจัยถึงปัญหาการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา พบว่าหลายกิจกรรมไม่มีนักศึกษาสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ไม่เห็นความจำเป็นต้องทำกิจกรรม ซึ่งจากสภาพดังกล่าวทำให้การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัยค่อนข้างได้ผลน้อยและเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์ และจากรายงานการวิจัยของนิศา สุวรรณประเทศ (2544) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่างสรุปได้ว่า นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมสมัครใจและมีนักศึกษาบางส่วนไม่เข้าร่วมกิจกรรม สาเหตุเนื่องจากติดภารกิจส่วนตัว กิจกรรมไม่น่าสนใจ

อย่างไรก็ตามพบว่ามึนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ตั้งใจและให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่และสร้างสรรค์ นักศึกษากลุ่มนี้เป็นผู้ได้รับประโยชน์และน่าจะได้การพัฒนาตามเจตนาของสถาบัน ซึ่งจากผลการวิจัยในเรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพพุทธวิทยารัตน ราศี (2542) สามารถสรุปประโยชน์ของกิจกรรมนักศึกษาที่นักศึกษาเข้าร่วมดังนี้ คือทำให้นักศึกษาได้กระทำในสิ่งที่ตนเองสนใจช่วยให้มีประสบการณ์ในการทำงาน ช่วยให้เป็นคนมีความมั่นใจรักพวกพ้องและรักสถาบัน ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยให้นักเรียนมีความหมายมากขึ้น ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถาบันกับชุมชน และกิจกรรมบางอย่างมีประโยชน์โดยตรงต่อสังคม เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และการออกค่ายอาสาพัฒนา เป็นต้น

ขณะที่อนุ เจริญวงศ์ระยับ (2552 หน้า 2) แบ่งสาเหตุของพฤติกรรมทางสังคมได้ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใน

ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมตามแนวความคิดหน้าที่ (Functional approach) ในการอธิบายกระบวนการหรือโครงสร้างของสาเหตุของพฤติกรรมทางสังคมจะส่งผลผลักดันให้บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงพฤติกรรมทางสังคมจนเกิดประสบการณ์ที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล

จากสภาพของนักศึกษาและผลการวิจัยดังกล่าวหาวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ก็อาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมดังกล่าวเกิดจากปัจจัยภายในของนักศึกษาอันได้แก่ จิตลักษณะและปัจจัยภายนอกของนักศึกษา คือ สภาพแวดล้อมทางสังคม สำหรับปัจจัยภายในของนักศึกษานั้น คือ จิตลักษณะและทักษะทางสังคมนั้น คาดว่าได้มีการพัฒนาจะมีส่วนควบคุมและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาได้

การศึกษางานวิจัยด้านจิตพฤติกรรมศาสตร์พบว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมส่วนกลาง เช่น พฤติกรรมสถาบัน พฤติกรรมจิตอาสา พฤติกรรมการเข้าร่วมกลุ่ม มีจิตลักษณะที่สำคัญได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เจตคติ สุขภาพจิต ความเชื่อ อารมณ์ในตน ทักษะการเข้าร่วมกิจกรรมและทักษะทางสังคมสูง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538) จากพฤติกรรมดังกล่าวจึงได้มีการรวมองค์ความรู้ทางจิตพฤติกรรมศาสตร์และรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมสำหรับกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันของนักศึกษา

จากที่กล่าวมาแนวทางหนึ่งที่เป็นไปได้เพื่อให้การจัดกิจกรรมของสถาบันประสบความสำเร็จและนักศึกษาได้ประโยชน์ได้รับการพัฒนาจากการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างแท้จริงก็คือการพัฒนาจิตลักษณะและทักษะที่สำคัญ อันเป็นสาเหตุของการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ทางด้านจิตลักษณะได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เจตคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันและทางด้านทักษะ เช่น ทักษะการเข้าร่วมกิจกรรม ทักษะทางสังคม การพัฒนา จิตลักษณะและทักษะดังกล่าวสามารถทำในลักษณะบูรณาการ คือ การพัฒนาจิตลักษณะหลายประการร่วมกัน และพัฒนาทักษะหลายประการร่วมกัน เมื่อนักศึกษามีลักษณะเหล่านี้สูงน่าจะช่วยให้เกิดความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมและเข้าร่วมอย่างสร้างสรรค์ได้

การพัฒนาจิตลักษณะและทักษะสำคัญอันเป็นปัจจัยเชิงเหตุของการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบัน(มหาวิทยาลัย) อย่างสร้างสรรค์ แก่นักศึกษาโดยเฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ควรจะได้มีเครื่องมือในการพัฒนา คือ ชุดการฝึกที่สร้างตามหลักวิชาการเพื่อการพัฒนาตัวแปรดังกล่าว ฉะนั้นจึงควรทำการวิจัยสร้างต้นแบบชุดการฝึกพัฒนาจิตลักษณะและทักษะแบบบูรณาการที่เป็นสาเหตุสำคัญของเจตคติและพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมอย่าง

สร้างสรรค์ของนักศึกษา และหาคำตอบว่า การพัฒนาจิตลักษณะและทักษะสำคัญดังกล่าวสามารถทำได้หรือไม่ด้วยชุดฝึกที่สร้างขึ้น ควรใช้การฝึกปริมาณเท่าใดจึงได้ผลดี และชุดการฝึกหรือชุดกิจกรรมนั้นใช้ได้ผลดีกับนักศึกษาประเภทใดบ้าง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมด้วยชุดการฝึกในปริมาณต่างกัน ที่มีต่อเจตคติและพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.2 เพื่อศึกษาอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมด้วยชุดการฝึกแบบต่าง ๆ กับตัวแปรเชิงเหตุผลที่ มีต่อเจตคติ และพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.3 เพื่อค้นหาตัวแปรทำนายสำคัญของ จิตลักษณะ และพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่วัดหลังการฝึก

3. ประโยชน์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้เมื่อดำเนินการเสร็จจะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

3.1 ได้ต้นแบบชุดการฝึกอบรมในการฝึกจิตลักษณะแบบบูรณาการและทักษะแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมเจตคติ และพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์

3.2 ผลการวิจัยสามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนาจิตลักษณะ เพื่อการส่งเสริมพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน

3.3 ผลการวิจัยจะช่วยเพิ่มพูนความรู้เชิงวิชาการ และเป็นแนวทางการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาจิตลักษณะ และพฤติกรรมสำคัญของนักศึกษามหาวิทยาลัย

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 ชุดฝึกต้นแบบพัฒนาจิตลักษณะแบบบูรณาการ หมายถึง ชุดการฝึกจิตลักษณะ 3 ประการ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นซึ่งประกอบด้วย การฝึกเจตคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์ โดยให้นักศึกษาสำรวจถึงผลดีหรือประโยชน์ และผลเสียที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบัน แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์และไม่สร้างสรรค์ สร้างภูมิด้านการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบัน การฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยการให้นักศึกษาสำรวจความสำเร็จ ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นกับตนในอดีต พร้อมทั้งสามารถกำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเองและให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายสำรวจและวางแผนจัดการกับปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ สรุปสิ่งเสริมหนุน ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข สำรวจและวางแผนจัดการสิ่งเสริมหนุน สรุปประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมาว่าเคยประสบความสำเร็จเรื่องใดบ้าง ศึกษาตัวอย่างความสำเร็จของชีวิตที่เกิดจากความพยายามอย่างไม่ลดละ อดีตชีวิตวัยของบุคคลที่ประสบความสำเร็จ การฝึกลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยการให้ฝึกให้นักศึกษาตระหนักและสามารถคิดถึงเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้อื่นก็อาจจะเกิดขึ้นกับตนเองได้ ฝึกการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ฝึกให้ตั้งเป้าหมายใหญ่ในชีวิตพร้อมทั้งแตกเป้าหมายใหญ่ออกเป็นเป้าหมายย่อย แล้วลงมือกระทำเป้าหมายย่อยแต่ละเป้าหมาย พร้อมทั้งการฝึกให้รางวัลตนเองเมื่อทำเป้าหมายย่อยแต่ละเป้าหมายสำเร็จเพื่อไปนำไปสู่ความสำเร็จของเป้าหมายใหญ่ ฝึกให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมที่จะทำให้ตระหนักและได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าของเวลา ฝึกให้ตระหนักถึงผลของการรอคอยอย่างอดทนและมุ่งมั่นที่คุ้มค่า ฝึกให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมที่เป็นการฝึกควบคุมตนจนสามารถฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคไปสู่จุดหมายได้

4.2 ชุดฝึกต้นแบบพัฒนาทักษะแบบบูรณาการ หมายถึง ชุดการฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ในการกระทำและความสามารถต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทักษะและพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์ ด้วยชุดฝึกที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ลักษณะของกิจกรรมในชุดฝึกดังกล่าวได้แก่ การฝึกให้นักศึกษารู้จักและเข้าใจความหมายของกิจกรรมสถาบันตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมแต่ละประเภท ฝึกตระหนักถึงถึงความสำคัญและรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบัน ฝึกให้สามารถได้ระบุถึงความสำคัญและโยชน์ตลอดจนหน้าที่เชิงสร้างสรรค์ในการช่วยส่งเสริมกิจกรรมมหาวิทยาลัยทั้งนี้เพื่อเติมเต็มให้นักศึกษาเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ และฝึกให้รู้จักและเรียนรู้การใช้

ทักษะที่สำคัญตลอดจนการนำแนวคิด ทักษะและประสบการณ์ไปใช้อย่างสร้างสรรค์ในการเข้าร่วมกิจกรรม ฝึกให้นักศึกษาได้รู้และเข้าใจตลอดจนสามารถแสดงบทบาทพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ และฝึกให้นักศึกษาได้เข้าใจตระหนักถึงการเรียนรู้และการใช้ทักษะต่าง ๆ ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์

4.3 เจตคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อการได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถาบันในทางที่ดีและเชิงสร้างสรรค์ในลักษณะที่เป็นความรู้สึกด้านบวกและด้านลบ โดยมีทั้งสิ้น 3 องค์ประกอบคือ 1) ด้านความรู้สึกประเมินค่า 2) ด้านความรู้สึก 3) ด้านความพร้อมในการแสดงพฤติกรรม

4.4 พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงออกในการเข้าไปมีส่วนร่วม ได้ร่วมคิด ริเริ่มกระทำพฤติกรรมไปในทางที่ดี ทำให้กิจกรรมมีความหมายเกิดผลดีต่อทุกฝ่าย โดยพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์ มี 2 องค์ประกอบได้แก่ 1) การให้ความสนใจและความใส่ใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม 7 ประเภทของสถาบันอย่างสร้างสรรค์ 2) การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมสถาบันใน 3 ด้าน คือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน, ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมประเมิน

4.5 กิจกรรมสถาบัน หมายถึง สิ่งทางมหาวิทยาลัยหรือสถาบันจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา จิตใจและศักยภาพที่สำคัญต่าง ๆ

4.6 นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีภาคปกติ ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555

4.7 มหาวิทยาลัยราชภัฏ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ที่ได้รับพระราชโองการโปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2547 ให้ประกาศจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏขึ้นแทนสถาบันราชภัฏ ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2547 มีจำนวน 41 มหาวิทยาลัย

5. ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

5.1 ด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งสร้างชุดฝึกอบรมต้นแบบพัฒนาจิตลักษณะและทักษะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมสถาบันอย่างสร้างสรรค์ของ

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยตัวแปรในการวิจัยได้มาจากกรอบแนวคิดรูปแบบทฤษฎี ปฏิสัมพันธ์นิยมของ Magnusson และ Endler (1977) และทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2534)

5.2 ด้านกลุ่มเป้าหมาย การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้ดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็น นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีการศึกษา 2555

5.3 ด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการศึกษา 1 ปีการศึกษา คือในปี การศึกษา 2555

